

Hálaadó Harangszó

2006. augusztus 27. AZ ÁCSI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG GYÜLEKEZETI LAPJA VII. évf. 3. szám

“MI EZEN A SZÉP?” (olvasandó: 65.zsoltár)

“Mi ezen a szép?”-kérdezte a mesében a kiskutya a gazdájától, aki annak a világnak a szépségein áradozott, ahová egy forgószelel repítette őket. A meséken felnőtt kislány számára csodálatos volt, hogy a mese valósággá válhat, gyönyörű volt az idegen világ minden virágos rétje, a takaros házak, az apró kis emberek élete... A mindig éhes kiskutya mindezt nem találta vonzónak, mert ő a velős csontot kereste, s nem volt kedve szép napsugarat ebédelni... Pedig mindketten ugyanazt látták maguk előtt.

Hasonlóan jártunk mi is, amikor még teológusként az ifisekkel nyaraltunk. A csendes, eldugott vidék békés élete, az elszórt, kis házak, gazdasági épületek, a szorgalmas emberek bizony néhányakban azt a gondolatot keltették, hogy ez nagyon unalmas... Amikor pedig kirándulásunk során egy galériában falusi tájat bemutató képet láttunk, ugyanezek mondták rá, hogy milyen izgalmas... Milyen sokszor tapasztaljuk azt, hogy két ember megáll ugyanazon dolog előtt, és az egyiket elragadja, a másikat untatja.

Nézzétek, milyen csodálatos képet festett a zsoltáros ebben a néhány mondatban. Milyen jó szemmel, kitűnő érzéssel mutatja be a látványt, ami szeme elé tárul. S milyen nagyszerűen fest szavaival, pedig amit lát, az önmagában nem túl érdekes: szántóföldek, legelők, gabona, vetemény, barázda, legelésző állatcsordák. Sokak számára az egyhangú falusi élet. A szentíró pedig repes, áradozik, ujjong, harsog a szava a gyönyörűségtől és az örömtől. Szinte énekel az a világ, ami eléje tárul: hömpölyögnek a ki nem apadó folyók, szélben inog-táncol a nehéz kalászosokkal koronázott búza, az aransárga háttérből kivillannak a megáztatott barázdák, a puszták szinte kivirágzik, vígan legel a nyáj, gulya. Szinte idilli kép, de mégis valóságos és őszinte kép. A zsoltáros valóban ilyennek látja a tájat. Nem szépít, és nem csal. Ő egyszerűen - hitvallást tesz! Hogyan láthatnánk mi is így a világot? Talán annak kellene megváltoznia? Íme, itt az új kenyér! Hogyan nézünk rá?

Nem az-e az első kérdésünk, hogy “mennyibe fog kerülni?” A folyókban, patakokban nem az áradó és veszélyes, megzabolázhatatlan erőt látjuk-e? Mennyire tudott örülni az esőknek, akiknek házáat, vitte, földjét árasztotta el a víz? Mi megénekelni való van a nagy szárazságon? Nem igen örülünk országunk állapotának sem, pedig igen színes már a paletta minden téren... Ha önarcképünket nézzük, az sem indít túlságos hálára, öröme. Bizony, nagyon megkopott az ember ebben a világban, olykor egészen repedezett a “vászon”, és alóla kivillan a valódi szürkeség, itt-ott felüti fejét a bűn foltja, és gyorsan pusztítja képet...

Lehet-e, és hogyan úgy látni, ahogyan a zsoltáros látott? Lehet. De úgy, hogy nemcsak a világot nézzük, a munkát, a fáradságot, a jó vagy rossz termést, a drága vagy olcsó kenyeret, hanem a zsoltáros szemlélete is “átragad” ránk. Hiszen valójában ő nem is a tájat nézi, a világot szemléli, hanem végig Istenről beszél! “Meglátogatod, elárasztod, gabonát adsz, megitatod, meglágyítod, megkoronázod gazdag terméssel...” A cselekvő és ajándékozó Istent látja, és azt, hogy Isten ajándékai milyen bőséget jelentenek az ember számára. Amikor az új kenyérért hálát adunk - egyházunkban a legnagyobb ünnep, úrvacsoraosztás közepette - a mindennapi kenyeret adó, ajándékozó, cselekvő Istent lássuk magunk előtt. Vagyis ne csak a szemünkkel, hanem a hitünkkel is lássunk! Egészen meg fog változni a “kép”, ami eléje tárul. A munka verejtéke mellett megjelenik az áldás, a természet erői mellett megjelenik Isten hatalma, a dráguló élet mellett megjelenik az ingyen való kegyelem, a bűnös és nyomorult ember mellett megjelenik az új ember krisztusi arca. Mindenben, minden mögött Isten áldott munkája látható, ha hittel látunk.

A zsoltáros is megvallja, hogy többről van szó, mint termésről, kenyérről, javakról. Nem a föld javaival, hanem a “Te háznak javaival, a te templomodnak szentségével” kíván beteljesedni. Isten ezeket is elkészítette minden hittel

ezt váró, kérő számára. Sőt, akik ezt megkapták, akik a hitből, kegyelemből való újjászületés részesei, azok lesznek képesek arra is, hogy a teljes teremtett világban felismerjék és lássák Isten cselekedeteit. Akik hittel a kezükbe veszik az Úr szent asztaláról a kenyeret, azok a Szentlélek

Tájékoztató a Herczeg Lajosnak állítandó emlékműről

Amint Testvéreink korábbi számunkból értesültek róla, a Polgári Kör kezdeményezésére az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulóján a templomkertben emlékművet állítunk Herczeg Lajosnak. Az 1956-ban mártírhálált halt teológiai hallgató emlékművét a kezdeményezők közadakozásból kívánják felállítani. Presbitériumunk az október 23.-tól 31-ig tartó időszakot ünnepi hétté nyilvánította, melynek során több gyülekezeti rendezvényre kerül sor (a részletes programról később tájékoztatjuk Testvéreinket). Az emlékművet október 23-án

Világtalálkozó 400 év jegyében

A Magyar Reformátusok V. Világtalálkozója Bocskai István halálának és a bécsi békének 400. évfordulóján zajlott augusztus közepén. Bocskai István a nagy református erdélyi fejedelmek sorában az első, aki fegyvert fogott az önkény és a vallási üldözések ellen. Az egykor császárhű nemes úr a saját életén tapasztalta Bécs türelmetlenségét és kapzsiságát. Nem adta meg magát, hanem fegyvert fogott. Igazának bizonyása, hogy pillanatok alatt hatalmas támogatást tapasztalt kora társadalmának üldözöttjeiben, hitsorsosaiban. Miközben egyre feljebb emelkedett, politikai bölcsessége és alázata vissza tudta utasítani a királyi koronát és hatalmat, de fel

AZ „ISMERETLEN” SÍREMLÉK

Az ácsi református temető aszfaltozott útja déli végénél van egy földbe simuló négyszögletes vörös mészkő lap. Kriptá fedele lehet.

A fedőlap felirata: **WOLF BARON MARSCHALL**

3. AUG. 1860

6. ÁPR. 1890

L. P. L. L.

Kire emlékeztet e titokzatosnak tűnő síremlék? Sokakban megfogalmazódott már e kérdés.

Amit tudunk: 1890. április 7.-én az alábbi szöveget írta le a presbitéri jegyzőkönyv vezetője: „Báró Marschall Farkas úr az ácsi hercegi urodalom haszonbérője szerencsétlenül elhunyt fia részére helyet kér az ácsi ev. ref. temetőben, az előljáróság által meghatározott helyen és fizetés mellett.”

A báró a Református Egyházzal szemben korábban mindig jóindulatú volt, barátságos és leereszkedő modorú. Ezért, no meg azért is, mert a református temetőben már korábban is

HÍREINK

(Az itt közölt események, többségéről már hírt adtunk a Hét Határ c. hitéleti lapban is.)

HITTANOS NAP

Június 17.-én a Malom tó partját hittanosaink csapata vette birtokba. A tanévet lezáró napot a gyülekezet szervezte a gyerekeknek, ahol játék, vetélkedő, foci színesítették a programot. Élmény számba ment a tóparton felállított két bogrács, melyekben ízletes paprikás krumplit főztek a

világosságában megláthatják benne Krisztus áldozatát, és megérezhetik, hogy e kis darab földi kenyér az igazi mennyi táplálék, mely az örök életre táplál minket. Ámen.

Gerecsei Zsolt

lelkipásztor

kívánjuk felavatni. A tervek szerint embermagasságú, klasszikus kő lesz, Herczeg Lajos domborművű portréjával. Motívumaiban felfedezhető lesz a Csodaszarvas (a magyarság jelképeként), és a mellét tépő pelikán is (az önfeláldozó Krisztus keresztyén jelképe). Rovásírással sora („Hiszek egy Istenben...”) kettős értelemben is igaz: az Apostoli Hitvallás kezdősora, az elkötelezett keresztyén élet hitvallása, másfelől a magyarságért mondott ima kezdősora. Herczeg Lajos életében és hitvalló halálában mindkettő egybeforr.

tudta vállalni a Királyi Magyarország üldözöttjeinek harcát is. Két békekötés fűződik nevéhez: a bécsi békében biztosította a protestánsok számára a vallásszabadságot, a közelünkben aláírt zsitvatoroki békében pedig ő, a császár és a szultán kötöttek békét, megállapítva a hódolt területek rendjét is. Ez a béke a török-magyar kapcsolatok egyik alapkövévé lett, és ennek köszönhetően kezdett benépesülni megyénk területe is. A „szabályás Bocskai” alakja képviseli a magyar protestantizmust a reformáció genfi emlékművén is, amit Illyés Gyula csodálatos versben örökített meg. Bocskai István 400 éve, 1606-ban kötötte az említett békéket, és ugyanebben az évben hunyt el.

több más felekezetű idegen halott nyugszik, a presbitérium úgy határozott, hogy „a temető bármely pontján – az általa választott helyen – 8 sírhely átengedtetik minden fizetés nélkül.” A nyolc lehetőség közül a gyászoló szomorú apa ezt a sírhelyet választotta. A presbitérium a sírhelyért semmi ellenszolgáltatást nem kért, de a báró rövid idő múltán az orgonaalapra 100 Ft-ot fizetett be. Az énekkar pénztárát meg ugyanakkor 20 Ft adománnyal gyarapította. Az Ácsi Református Egyház Halotti anyakönyvében az eltemetés nincs bejegyezve. Ennek egyetlen oka van: nem a református egyház szertartása szerint történt a temetés. Az elhunyt azonban protestáns lehetett, valószínűleg evangélikus. Idegen helységről hoztak lelkészt, azt azonban nem tudjuk, honnan. Ott anyakönyvezte a szertartást végző lelkész.

Dr. Alföldi Kálmán

tiszteletbeli presbíter

gyülekezet asszonyai. Leginkább mégis Molnár László gondnok úr autóját lesték a hittanosok, aki a megígért fagyalttal meg is érkezett éppen ebéd után. Nincs teli has, amibe több ne férne – bizonyítja az elfogyasztott fagy mennyisége! „Ez a nap, mit az Úr rendelt...” énekeltük vidáman a nap énekét. Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szervezéssel, illetve tevékenyen részt vettek a nap feladatainak lebonyolításában.

ÉNEKKARI VAKÁCIÓ

Gyülekezetünk énekkara kora ősztől a nyár elejéig rendszeresen próbált, a tanult énekekkel több alkalommal szolgáltunk istentiszteleteken. Mint arról korábban már hírt adtunk, szerepeltünk az egyházmegyei énekkari találkozón is. Ezt követően – hagyományainkhoz híven június 17-én közös vacsorával zártuk az évadot. Dr. Szentirmai István főzött számunkra nagyon finom marhapörköltet. Itálról a férfi, süteményről a női énekkari tagok gondoskodtak.

REND

Kétévenkénti egyházi ünnepséget jelent ez a cím. A rövidítés feloldása: Református Egyházi Napok Dunántúl. Két évvel ezelőtt Győrben volt az első találkozó, melynek alapigéje „Több az élet!” volt. Sok-sok gyülekezetből érkeztek testvéreink nem csak egyházmegyéinkből, hanem az ország egész területéről, sőt a környező országok magyar anyanyelvű református gyülekezeteiből is arra a találkozóra. Így történt ez ebben az évben is. Most a Somogyi Református Egyházmegye kaposvári gyülekezete volt a házigazda június 23-25.-e között. A mi gyülekezetünkben

AJÁNDÉK AUSZTRÁLIÁBÓL

Úrvacsorai kelyhet és kenyeres tányért kapott gyülekezetünk Ausztráliából, melyet a községből több mint ötven éve kivándorolt család adományozott. Ott ugyanis megszűnt a gyülekezet. A családfő – aki lelkész hiányában korábban bibliai részek és prédikációk felolvasásával presbiterként vezette a közös gyülekezeti áhítatokat – akaratának megfelelően június 25.-én a délelőtti

HITÜNK KÖNYVEI

Június 25.-én az esti istentiszteletet követően nyílt meg gyülekezeti termünkben a „Hitünk könyvei” c. kiállítás. A megnyitó beszédet nt. Végh Zsuzsanna lelkipásztor tartotta. A gazdag könyvanyag – amely a helyi, a nagyigmándi gyülekezet, valamint Dr. Alföldi Kálmán tiszteletbeli presbiterünk könyvtárából származott – 200-300 év egyházi irodalmából válogatott könyveket mutatott be egy héten keresztül.

Többször hallottam idősebb emberektől, hogy a múlt század közepe előtt a legtöbb református családban világi irodalomból Petőfi Sándor költeményei, egyházi irodalomból a Biblia, az Énekeskönyv és Szikszai György: Keresztyéni imádságok és tanítások c. műve (e művében ezt az itt idézett előszó részletet írta Debrecenben 1785. aug. 13.-án) megtalálható volt. Persze, rendszeresen olvasták is ezeket a könyveket; segítségükkel és tanításuk alapján igyekeztek élni életüket, nevelni gyermekeiket. Most ez utóbbi könyv bevezetőjéből idézek néhány sort. Akik ismerik, bizonyára szívesen olvassák újra, akik nem ismerik, kedvcsinálónak ajánlom, ugyanis ez a könyv ismét megvásárolható.

„Két kiváltképpen nemes céljai vannak a mi életünknek; egyik, hogy az Isten dicsőíttessék mi általunk; a másik, hogy a mi embertársainknak használjunk. Mit ér az élet, ha ezekre a végekre nem fordítatik? Bizony kevés számú esztendő, egynéhány jó és gonosz napok után elmúlik, mintha soha nem is lett volna: micsoda haszna van akkor az embernek minden ő munkájából, mellyel munkálkodik a nap alatt?’ /Préd.1:3./ Ha kincset gyűjt, ha becsületet szerez,

Vacsora után elbeszélgettünk, de az ének sem maradhatott el. Azonban ezúttal nótákat és népdalokat énekeltünk.

Legközelebb a reformátusok világtalálkozója alkalmából augusztus 20.-án a Duna túlsó partján, a Komáromi Református Templomban énekelünk egyházmegyéink közös énekkarában. A következő évadot szeptember 19.-én kezdjük.

özv. Héregi Miklósné

június 24.-én egy autóbusszal utaztunk el a találkozóra. Ezen a napon 21 programból lehetett választani. Felemelő, jóleső érzés volt látni, tapasztalni, milyen sokan jöttek Egyházunk hívó szavára. „Megáldalak... és áldás leszel” Ábrahámától máig ható ígéret volt a vezérigye. Hisszük, hogy rajtunk is beteljesíti az Úr ezt az ígéretet.

Egy hírrel is gazdagodtunk Kaposváron. A következő, tehát két év múlva sorra kerülő REND találkozójára 2008. június 20-22.-e között Komáromban, a Monostori erődben kerül sor.

istentiszteleten adta át felesége a kegytárgyakat Gerecsei Zsolt lelkipásztornak. Az átvételkor a Nagytiszteletű Úr reményének és kívánságának adott hangot, mely szerint még újjászerveződhet a most megszűnt gyülekezet, és akkor örömmel szolgáltatjuk vissza számukra a most átvett kelyhet és kenyeres tányért. Addig is nem múzeumi tárgyként őrizzük azokat, hanem alkalmanként rendeltetésszerűen használni fogjuk.

ha boldogságra, ha gyönyörűségre szert tesz; mit ér, mikor az élet maholnap semmivé lesz? Bizonyára csak az a mi életünkben valami, a mi az Isten dicsőítésére és azzal együtt üdvösségünk munkálkodására fordítatik, a többi mind hiábavalóság; csak híjában él, a ki ezekre nem fordítja az ő életét. Sőt, ha ama Similis nevezetű nagy úri ember Adriánus császár alatt nem tartotta életnek azt az időt, melyet a főtisztségekben eltöltött; hanem csak azt tartotta életének, amelyet halála előtt hét esztendő alatt csendes magánosságban töltött el, ily felírást tétetvén a maga koporsójára: „Itt fekszik Similis, akinek élete sok esztendőkre terjedett; de aki mégis csak hét esztendeig élt.” Sokkal méltóbban mondhatni azt, hogy akármennyire terjedjen a mi életünk, amennyit abból Isten dicsőítésére fordítunk, azonkívül való időnk nem érdemli, hogy életnek tartassék.

Ennek meggondolása indított s vitt engemet is arra, hogy midőn hivatalom közönségesen való gyakorlásának félbeszakasztása miatt élőnyelvvel nem lehetne, írás által igyekzném, amennyire az én együgyűségemtől telhetik, hasznossá lenni, és az én magányosságomban is az Isten dicsőítésére és keresztyén felebarátainknak a lelkiekben lehető építésére munkálkodónak találtatni. Ilyen és nem másféle indító ok szülte ezt a könyvet. Távol legyen, hogy valami hiábavaló dicséretet akarjak ezzel keresni; sőt talán nem is lehet, hogy az ilyen munka, amelyben szüntelen az Istennel jár az ember, és a maga érdemtelen s tehetetlen voltát, az Isten kegyelmének pedig mindenre szükséges voltát, szüntelen ismergeti az abban foglalt imádságokban; ilyen Istent kibővítő, magát pedig nagyítani kívánó

tisztátalan kútjából származzon. Célja hát ennek a könyvnek nem más, hanem egyedül az Isten dicsősége és az én együgyű keresztyén atyámfiainak lelki épülése. Azért is, ha valaki valami lelki gyönyörködést és vigasztalást találанд ebben: egyedül az Isten kegyelmének adjon azért minden dicsőséget; én pedig megelégszem azzal, ha az egyedül dicsérendő isteni kegyelem által valami hasznot

NAPKÖZIS HITTANTÁBOR

Június 29 - július 2.-a között napközis hittantábor volt a parókián. Mintegy 20 gyermek vett részt az alkalmakon. Reggelenként áhítattal kezdődött a nap, melynek során Jézus egy-egy tanítására figyeltünk, majd az Isten nélkül a világban c. történet során képek segítségével egy szegény árva fiúcska sorsát láttuk, akinek legnagyobb vágy az volt, hogy olvasni tudjon, olvashassa a Bibliát, és eljuthasson Istenhez. Ezek után kézműves foglalkozások során „repülő” madarakat, nagy plakátot, keresztes, csillagot készítettünk, sógyurmáztunk. Az ebédet gyülekezetünk asszonyai főzték, a nyersanyag nagy részét otthonukból hozták. Nagy sikere volt a fokhagymás tejfölös sajtos lángosnak. Délután játékok, vetélkedők voltak, ami után uzsonnával, közös

tehettem. E végre imádságokat foglaltam be ebbe a könyvbe, a keresztyének külömb-külféle állapotaihoz és szükségéhez képest; úgy tartván: hogy mind magamra, mind keresztyén felebarátaimra nézve, ez idő szerint, ennél jobb, szebb és hasznosabb munkában nem foglalatostkodhatom.”

énekléssel zártuk a napot. Egyszer vendégünk volt Imhof János nyugdíjas pedagógus, aki makettet készített. Ő a makettkészítésről beszélt, és bemutatta munkáit. Csodálkozva néztük a nádasdladányi katolikus templom gyönyörű kicsinyített mását, és fényképeken sok kis vár, város makettjét. Szombaton szülők, gyülekezeti tagok segítségével Bábolnára kirándultunk. Megnéztük a Lovas Múzeumot és a ménesudvart. Bemehettünk az istállóba is, láttunk lovagló gyermekeket az ottani lovas táborban. Vasárnap az istentiszteleten a hallottakról számoltunk be a gyülekezet előtt, és a tanult énekekből is énekeltünk. Köszönetet mondunk mindazoknak, akik munkájukkal, adományukkal segítettek, hogy a gyerekek jól érezzék magukat e néhány napban.

ADATTÁR (az ácsi reformátusok számára):

év	fő	év	fő	év	fő	
1845: 3603	1872: 2151	1883: 2357	Az adattár számadatait A Győri Katolikus Püspökség nyilvántartásaiból gyűjtöttem. Az évjáratok hiányosak. A fentieket sikerült összeszedni. Az adatok a község belterületére vonatkoznak. Az 1840-es évek közepének másfél ezres megcsappanását egyelőre nem tudjuk magyarázni. A külterületeken a 19.sz.d.-ban mintegy száz, a 20. sz.d. elején megközelítette a kétszázat a reformátusok száma. A legtöbben Jegesen és Vason laktak, mindegyik helyen közel ötven-ötvenen. A külterületeken többségben éltek a katolikusok.(Megjegyzés: A KSH legutóbbi – 2001. jan. 1.-i – népszámlálási adatai szerint 2218 fő – a lakosság 30,8 %-a – vallotta magát református vallásúnak Ácson.)			
1847: 3611	1873: 2163	1884: 2360				
1853: 2125	1874: 2167	1886: 2375				
1855: 2139	1876: 2178	1888: 2372				
1857: 2216	1877: 2182	1896: 2456				
1861: 2265	1878: 2190	1898: 2496				
1865: 2278	1879: 2184	1903: 2397				
1867: 2126	1880: 2205	1913: 2602				
1868: 2051	1882: 2368	1918: 2600				
		2001. 2218				

Dr. Alföldi Kálmán

Akiket megkereszteltünk:

Tóth Éva
Szendi Anna Viktória
Szentirmai Polli
Szűcs Kitti
Szűcs Noel Richard

Házasságot kötöttek:

Jack Heijnen – Nagy Eszter
Klema István – Fiszli Ágnes
Sághy Gábor–Szalai Viktória

Akiktől elbúcsúztunk:

Nagy Tibor Jenő	69	Simon Mihály	62
László Ferencné		Péntek Lajos	62
Kopócsi Ilona	51	Herczig István	75
Ódor Ernő	85	Lakatos György	18
Pálfi Lajosné		Kéring Ferencné	
Végh Ilona	89	Lajos Ilona	79
Túri János	75		

Az adatok a június 3 és aug 20 közötti állapotot tükrözik.

Móra Ferenc: KENYÉRÉRT VALÓ IMÁDSÁG

Isten, ki végzetünk felett
Úr vagy örömben, bűbá,
Ó, légy atyánk s tekints le
ránk,
A tékozló fiúkra.
Bűnök tüskéin térdelünk:
Irgalmasságot tégy velünk
S add meg nekünk
A mindennapi kenyerünk!

Imára kulcsolt két kezünk
Csörget csúfos bilincset,
Rab nemzetet, tudjuk mi jól,
Fehér kalács nem illet.
Ha szűkös lesz, ha íze vesz,
Ha csürein ocsúja lesz:
Add meg nekünk
A mindennapi kenyerünk!

Méltók vagyunk-e, vagy se
rá,
Ítéleted ne nézze:
Erdőnek, mely elvéhnedett,
Kivágatás a része.
Mi sorsunk: fejsze és fűrész,
De gyöngye sarjainkra nézz,
S add meg nekünk
A mindennapi kenyerünk!

Ó, hány éhenhaló gyerek
Sír fel hozzád az égre!
Ó, hány szülőnek elpereg
Cseppenként szíve vére!
Teneked is volt egy fiad:
Az inges kis Jézus miatt
Add meg nekünk
A mindennapi kenyerünk!